

lige Personer der var den rette. Naar man gennemlæser den Forhandling, der fandt Sted her i Folketinget i Anledning af Andragendet den 26de April 1875, og sammenligner den med den, der nu har fundet Sted her, tror jeg, man vil finde, at vi i Grunden ere gaaede tilbage i vor Interesse for at faae Udgangen lettet til at antage nye Familienavne. Dengang gik man endog saa faa vidt, at man foreslog, at der skulde udarbejdes en Ordbog over saadanne nye Navne, og at Folk da skulde opfordres til at vælge et Navn. Jeg tror slet ikke, at den Tanke var saa urimelig, men det er naturligvis et Arbejde, der skulde forberedes med stor Taal. Jeg tror at vide, at den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Worsaae, havde ifinde at ville nedsette en Kommission til at forberede et saadant Arbejde. Jeg har nævnt, at der ogsaa er andre Hensyn, som her kunne gjøres gjældende, saa at det vistnok ikke vilde være urimeligt at tænke sig noget Saadant udført. Jeg vilde derfor meget beklage, om man vilde slaa sig til Ro ved, hvad der er fremkommen her i Dag. Jeg tillader mig bestemt at opfordre de høitærede Ministre til at tage Sagen under fornyet Overveelse.

Berg: Til det, som den sidste ærede Taler bemærkede angaaende en Kommissions Nedsættelse, vil jeg sige, at det var utvivlsomt ikke nogen flygtig Gille dengang, men det var en fra flere Sider vel overvejet Betragtning. Det er aabenbart i det daglige Liv en meget stor Gene og bliver det mere og mere, jo større og almindeligere Samkvæmmet mellem Borgerne bliver, at der er saa mange blandt disse, der have ens Navne. Det er den ene Side af Sagen. Den anden Side er jo denne, at det vilde være en virkelig Betigelse af vort Mødermaal, naar vi i vore Egnavne, ikke blot i Efternavnene, men ogsaa i Fornavnene, fik en større Variation end den, der nu finder Sted. Med Hensyn til Fornavnene vilde vi da muligen ogsaa kunne faae gravet op igjen de ældre egentlig nordiske og danske Navne istedetfor Munkenavnene. En sagkyndig Kommission vilde ved Udarbejdelsen af en Ordbog til veilevende Brug kunne udrette et meget nyttigt Arbejde, det er min Overbevisning, og dersom det kunde blive en af Frugterne af denne Forhandling her, at de tvende høitærede Ministre vilde nedsette en saadan Kommission, tror jeg, at derved allerede Noget vilde være vundet. Den ærede Justitsminister har slet i, at man vel vanskelig kunde overlade det til Sognepræstens Skjøn alene at negte eller antage et nyt Navn for et Barn, som altsaa, forsaavidt det levede, skulde være Bærer af et nyt Familienavn; men naar nu Sagen kom under forskjellig og alsidig Paavirkning fra andre Sagkyndige, der ikke vare i Kommissionen, saaledes at Arbejdet foreløbig blev udgivet til offentlig

Bekommelse, forinden det endelig approberedes af Ministeren, naar, siger jeg, Arbejdet kom til at gennemgaa en saadan Skjærmsild, anser jeg det for temmelig sikkert, at man kunde give Bekommende Lov til at vælge saadanne Navne, altsaa ogsaa forpligte Præsten til at antage saadanne Navne, der fandtes i den approberede Veilebning. Var der derimod Tale om Navne udenfor den approberede Veilebning, og man ikke troede at kunne tillade Enkeltmand at være Dommer, fandt man vel nok anden Udvei for saadanne enkelte Tilfælde. Dette skal jeg dog ikke komme nærmere ind paa, da det ligger noget fjernere; men de ofte tilbagevendende Spørgsmaal ville utvivlsomt kunne imødekommes ogsaa saaledes, at det blev til Pryd for Mødermaalet og til fornødent Skjel mellem de enkelte Stannavne. Tidligere, da Almueskanden levede hen i sin Braa — mange af dem levede og døde paa samme Met; naar de ikke tilfældigvis havde været Soldater, saa vare de ikke vidtberøiste — kom hans Navn ikke anderledes frem end mundtlig mellem Mand og Mand, og man var meget villig til at give Tilnavne, Egenavne, som man kaldte det, forsaavidt det var nødvendigt, men Forholdene ere nu fuldstændig forandrede. Nu er jo enhver Bedriftsmand paa Landet eller i Byen en bevægelig Mand, han er i en vis Forstand en Forretningsmand, han skal handle og vandle, slaa i Postforbindelse med andre Folk, kjende eller ukjende, og derfor bliver det nyttigt, ja nødvendigt, at have saadanne faste Navne. Det er imidlertid aabenbart, at den Slags Ting ikke kan gennemføres med eet Slag. Sagen har de to Sider, her er nævnt, dels Retten til Navnesforandring for Mand, der allerede have naaet en saadan Alder, at de som selvstændige Mænd have gaaet under et vist Navn og faaet det indført ikke blot i Lægdsrullen, men ogsaa i Skjøder, Dokumenter og Deslige — der er uregelmæssige Vanfælgeligheder; om de ere saa store, som den høitærede Minister mener, eller saa smaa, som de ærede Forespørgere mene, skal jeg, efter den Forhandling, der har fundet Sted, lade ligge — og dels Navnesforandringer med Hensyn til Børn, der ere døble eller skulle døbes. Der er det ganske vist noget Andet. Det er den anden Side af Sagen, og der forekommer det mig, at der ogsaa vil være væsentlig vundet ved den Forhandling, der her har fundet Sted, dersom vi kunne stille de to Spørgsmaal ad og sige: Vi ville være enige med den høitærede Minister dert, at det er en Fremgang, hvis man tillader, at vedkommende Fader kan faae et kort og betegnende, selvstændigt, nyt Familienavn for sit Barn paa en let Maade uden Betaling eller videre Uleilighed. Det er en Side af Sagen, som det forekom mig, den høitærede Justitsminister ikke havde noget Væsentligt imod, og derved var dog ogsaa Noget vundet. Jeg indrømmer, at, for at det kunde gjøres lettere og faae nogen større